

64. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA | 15 LET ZBORA EX CORDE

Na prvi pomladni dan na južni polobli smo se zbrali v Slomškovem domu, da proslavimo njegovo 64. obletnico in 15-letnico zbor Ex Corde, ki v njem deluje.

Slavje smo začeli na dvorišču z dviganjem argentinske in slovenske zastave, ob petju obeh himn in pozdravu predsednika doma, Marka Selana. Sledila je sveta maša v zahvalo za dolgoletno delovanje in za pokoj duš vseh odbornikov, ki so darovali svoj čas in talente v korist vseh članov. Med mašo, ki jo je daroval delegat Franci Cukjati, je s petjem sodeloval zbor Slomškove šole, mladi na doma in zbor Ex Corde.

Po končani maši so bili gostje povabljeni na zajtrk in na likovno razstavo, ki jo je organizirala gospa Andrejka Dolinar. Tokrat je bila na ogled in prodajo zbirka umetnih slik, ki jo je družina Zupan darovala Zvezi slovenskih mater in žena. Tudi Vrtni klub, ki v domu deluje, je daroval znesek prodaje vršičkov slovenskega nageljna in rožmarina ter pelinkovca Artemisia.

Sledil je kulturni program. Dvorana doma se je zopet napolnila. Po uvodnih besedah gospe Pavlinke Vombergar je sledil pozdrav gostov. Našega slavlja se je udeležila veleposlanica Republike Slovenije v Buenos Airesu, gospa Tina Vodnik in njen soprog, gospod Jure Vodnik, častni konzul, gospod Herman Zupan in gospa, predsednik Zedinjene Slovenije, gospod Jure Komar in gospa, dušni pastirji: gospod Franci Cukjati, gospod Robert Brest in gospod Toni Burja, predsedniki slovenskih domov in organizacij, zastopniki domačih, ramoških organizacij. Poseben pozdrav je bil tudi namenjen dirigentoma (Jana Kastelic in profesor Diego Pérez) in članom naših pevskih zborov.

Navzoče je pozdravil predsednik Slomškovega doma, Marko Selan, predsednik Zedinjene Slovenije, Jure Komar in veleposlanica Republike Slovenije v Buenos Airesu, Tina Vodnik.

Petje je že v otroških letih pomemben del naše identitete in ga z ljubeznijo gojimo v vseh naših slovenskih šolah.

Zato so zboru Ex Corde s pesmijo prvo voščili otroci in mladi Slomškovega doma.

Ko se spominjamo začetkov zbor Ex Corde se nam v spominu najprej prikaže njegov predhodnik, Mladinski zbor, ki ga je pred 40 leti ustanovil Tine Selan. V nekaj več kot petih letih uspešnega delovanja je v mladih pevcih pustil seme ljubezni do zborovskega petja, ki je pred 15 leti spet vzkliko pod taktirko Marte Selan Brula. Izbrali so ime EX CORDE - IZ SRCA

Z dirigentko Marto je kot pevski vodja sodeloval Marcelo Brula.

Leta 2021 je vodstvo zbor prevzel profesor Diego Pérez.

Zbor je sodeloval pri vseh pomembnih dogodkih v domu, omenimo samo nekatere nastope: Cafe Concert v Slomškovem domu, Pevsko glasbeni večer v Slovenski hiši, božični koncerti v domu ter v ramoški farni cerkvi Nuestra Señora del Carmen, koncerti v Tandilu, v Pravni fakulteti Univerze v Buenos Airesu ter Univerzi La Matanza. Posebej je treba poudariti tudi muzikal Fantom iz Opere in Velikotedenski muzikal Kerigma avtorja Martina Sušnika.

Teh prvih 15 pomladi zbor smo obeležili s petjem: Da bi biwa liepa ura, Kolo (solo: Jana Kastelic, Josefina Troha, Cvetka Pregelj), Mrzel veter tebe žene (solo: Mariana Poznič), Iskal sem dom (klavirska spremljava Ariane Žigart), La vieja (na bobnu in kitari spremljala Maksi in Sebi Žnidaršič, argentinska paisana in gaucho pa sta zaplesala chacarero), Mi pequeño amor, Alma llanera, The sound of music. Med izvedbo so se na ekranu vrstile fotografije zbor.

Po končanem koncertu je bil zbor deležen čestitkov predsednika doma, Marka Selana, predstavnikov zborov (San Martin, San Justo in Slovenski moški zbor) in nekdanje diri-

Marko Selan, predsednik Slomškovega doma

Danes z veseljem in ponosom stojim pred vami ob zelo posebni priložnosti – 64. obletnici našega ljubljene Slomškovega doma. To je dan, ko se ustavimo in z občudovanjem ozremo nazaj na desetletja skupnega dela, predanosti in skupnosti.

A danes z nami praznuje še ena posebna družina znotraj naše velike družine: zbor Ex Corde. Za nas je to izjemen jubilej – 15 let neprekinjenega delovanja, petja in oblikovanja duha tega doma skozi moč glasbe. Iskrena čestitka in zahvala za vsako noto, za vsak nastop in za vsako leto, ko ste s petjem krasili te prostore, dragi člani in vodja zbor Ex Corde!

Naša pot ni bila vedno enostavna. Letos se z posebnim namenom spominjamo tudi na 80 let begunstva in izseljenstva, ki je zaznamovalo zgodovino naših prednikov. Iz tega črpamo moč, njihova vztrajnost in doslednost nas navdihujeta še danes. Prav ta čut pripadnosti nečemu večjemu, tej globoki vdanosti idealu je temelj, na katerem stoji Slomškov dom. To ni le zidovje, to je živa priča dela, truda in zgleda, ki ga prenašamo na nadaljnje generacije.

In prav generacije nas pripeljejo do srca vsega našega delovanja – do naše mladine. Naša mladina je veliki steber

Slomškovega doma. So naša sedanost in naša prihodnost. Vse, kar delamo – vsak projekt, vsak program, vsako prizadevanje – je usmerjeno v cilj mladine: da bi jim omogočili rast v varnem, navdihujočem okolju, polnem duhovnih, kulturnih in družbenih vrednot.

Zato naj bo ta dan posvečen zahvali. Zahvali vsem, ki so pred nami gradili ta dom. Zahvali vsem, ki danes delujejo v njem – prostovoljcem, vodjem, članom in podpornikom. In seveda, zahvali naši mladini, ki s svojo energijo, radovednostjo in vero napolnjuje te prostore z življenjem.

Naj Slomškov dom še naprej raste, naj še naprej služi kot zatočišče in vir navdiha. In naj nas vodenje Antona Martin Slomška še naprej navdihuje k doslednosti, vztrajnosti in ljubeči službi drugim.

Živijo Slomškov dom, živijo Ex Corde, živijo naša mladina in vsi, ki nosite ta dom v svojih srcih!

gentke Marte Selan z možem Marcelom Brulo ter bivših pevcev, ki sedaj živijo v Sloveniji.

Pevci so se zahvalili dirigentu Diegu Pérezu in mu podelili originalno umetniško stvaritev Marjana Gruma, prav tako dirigentki Marti Selan.

Za konec so na oder stopili nekdanji pevci in skupaj z današnjimi zapeli Barbara Ann in Skupaj na poti, pesem, s katero je zbor prvič stopil pred publiko.

Zbor je tudi prejel čestitke grosupeljskega podžupana Matjaža Trontlja, ki je bil z družino na obisku v Argentini.

Praznovanje se je nadaljevalo v gostinskih prostorih. Gostje so posedli okoli pogrnjenih miz, kjer so bili postreženi z odličnim kosilom (v pripravi bratov Miklavc in kuharic) in z veseljem nazdravili: Vse najboljše Slomškov dom! Vse najboljše Ex Corde!

Lucijana Hribar

57. MLADINSKI DAN V SAN MARTINU

in prvo mesto za najboljši kulturni program 2025!

Minilo je nekaj mesecev – in prav zdi se, kot da je bilo vse načrtovano, da bi se prepletlo s to čudovito priložnostjo. Z veseljem in ponosom obnavljamo spomine na naš 57. mladinski dan.

V nedeljo, 3. avgusta 2025, se je naš dan začel že zgodaj, ob 8.30, s športnimi tekmovanji: ženske ekipe so se pomerile v odbojki, fantje pa v nogometu. Tekme so trajale ves dan in na koncu so v odbojki slavile igralke iz Slomškovega doma, medtem ko so bili v nogometu najboljši fantje iz San Justa. Znova se je pokazalo, da šport povezuje domove – poln je energije, druženja in zdrave tekmovalnosti.

Kot vsako leto je maša sledila po prvi odbojarski tekmi, medtem ko so se ostala športna tekmovanja nadaljevala ves dan. Mašo je daroval gospod Robert Brest. Mladi so jo obogatili s petjem, branjem božje besede in prošnj. Po maši je sledil slovesen dvig slovenskega in argentinskega prapora ob petju obeh himn – trenutek, ki nas vedno napolni z globokim ponosom.

Posebna zahvala gre naši mladini, ki je prip-

ravila slasten zajtrk, postrežen v prenovljenem baru. Dopoldansko vzdušje se je prevesilo v prijetno druženje, nato pa je sledilo kosilo – domač, okusen obrok, za bolj sproščene pa tudi priljubljeni burgerji na žaru. Kuhinja, bar in žar so delovali brezhibno, za kar se iskreno zahvaljujemo staršem in odbornikom doma: Mojci Oberžan Jarc, Silviji in Janezu Filipič, Marti in Jožetu Jermanu, Alejandru Leberju ter vsem drugim, ki so velikodušno darovali svoj čas in trud. Hvala vam!

Zvečer smo naposled dočakali težko pričakovani kulturni program, ki sta ga ustvarila Niko Leber in Ceci Jarc, pod naslovom “Kakšna je naša zgodba?”. Besedilo je strokovno pregledala Vera Breznikar Podržaj, predstavo pa je z veliko predanostjo in ljubeznijo režirala Mirjanka Voršič Truden.

Predstava je s humorjem in izvirnostjo pripovedovala zgodbo o antijunakih iz klasičnih pravljič – Povodnem možu, Rdeči kapici, Sneguljčici, Pepelki ter Janku in Metki. Ti “hudobci” so se odločili, da bi radi postali dobri, a so v tej želji povzročili zabavne zmešnjave, zaradi katerih so se pravljičice popolnoma preobrnil.

Na koncu pa so spoznali, da je njihova prvotna vloga pomembna – kot opozorilo, kaj v življenju ni prav.

Posebej želimo izpostaviti tudi vse, ki so skrbeli za scensko podobo predstave. Za luči in zvok sta zanesljivo in profesionalno poskrbela Mati Medvešček in Toni Podržaj. Multimedijsko projekcijo ter veliko dela pri scenografiji je prevzel Mati Filipič, ob podpori številnih pridnih pomočnikov. Vaje za predstavu so trajale več kot dva meseca, vsi sodelujoči pa so nesebično darovali svoj prosti čas – kar še dodatno priča o predanosti in ljubezni do mladinskega dela.

Zvečer je bilo vzdušje prav tako živahno. V kuhinji so nekateri starši naše mladine pripravili okusno večerno postrežbo, obiskovalci pa so lahko ob prijetnih pogovorih uživali v baru in v dvorani. Druženje je potekalo sproščeno, polno topline in prave domače energije, ki je še okrepila občutek skupnosti.

In zdaj – presenečenje, ki je temu dnevu dalo še poseben sijaj!

V nedeljo, 16. novembra, je v Slomškovem domu potekal skupni mladinski dan, na ka-

terem so letos prvič podelili nagrado za najboljši kulturni program mladinskih dni. Zmagovalca so izbrali kulturni predstavniki mladine iz vseh domov.

In kdo je osvojil prvo mesto? Sanmartinska mladina!

Iskrene čestitke vsem sodelujočim – še posebej Niku Leberju in Ceci Jarc, ki sta zasnovala in oblikovala program, ter celotni ekipi, ki je dokazala, kaj pomenita ustvarjalnost in pravi skupinski duh.

S ponosom vas objemamo in verjamemo, da je to šele začetek poti, polne ustvarjanja, prijateljstva in rasti. Naj vas ta uspeh spremlja tudi v prihodnje – vedno z nasmehom.

Fotografije in videoposnetke dneva si lahko ogledate na naših družbenih omrežjih:

[INSTAGRAM](#)
[FACEBOOOK](#)
[FACEBOOK](#)

Z iskrenim veseljem pa že zdaj upamo, da se nam pridružite tudi na našem naslednjem, 58. mladinskem dnevu v San Martinu!

Regina Truden Leber

VEČER O SLOVENSKI MISTIKINJI

MAGDALENI GORNIK

Slovenska kulturna akcija in slovensko dušno pastirstvo v Argentini sta priredila večer posvečen mistikini Magdaleni Gornik. Prireditve je potekala 25. oktobra v dvorani Tineta Debeljaka v Slovenski hiši.

Večer je otvoril predsednik SKA Damijan Ahlin. Ob uvodu je prebral pismi, ki sta jih za to priliko poslala msgr. Franci Petrič in pater dr. Anton Štrukelj. Nato so predvajali film »Okronana« (Studio Siposh, 2024, režija Elza Rebol). V tem igranem dokumentarcu se prepletajo filmski prikazi življenja Magdalene Gornik ter odlomki kjer razne osebnosti pripovedujejo o njej. V tej vlogi nastopajo Andraž Arko, Martina Jernejc, Lojze Čemažar, č.g. Franc Bizjak, msgr dr. Marjan Turnšek, France Baraga, č.g. Aleš Pečavar, sestra uršulinka Helena Bizjak, Tone Krampač, dr. Matija Ogrin, Jana Vizjak in msgr. Franci Petrič.

Po ogledu filma so gledali slike Magdalene nega rojstnega kraja in njenega groba v današnjem času. Nato je sledila okrogla miza pri kateri so sodelovali Damijan Ahlin ter duhovnika Robert Brest in Gašper Mauko.

Damijan Ahlin je predstavil knjigo Antona Štruklja o Magdaleni Gornik: Magdalena Gornik, slovenska mistikinja (1835–1896), SKA, Buenos Aires, 2025, 72 strani. Knjigi je napisal uvod postulator msgr. Franci Petrič, spremno besedo pa argentinski primas kardinal Vinko Bokalič, nadškof v Santiago del Estero. To je dvojezična slovensko španska izdaja. Za prevod v španščino je zaslužen Damijan Ahlin. Knjigo bogati 8 strani barvastih slik. Na njih so tiskani Magdalenini portreti, njeni spisi, podobici z molitvami za uslišanje in drugo.

Č.g. Brest je razložil, kako v Cerkvi potekajo procesi za razglasitev blaženih in svetnikov ter je povedal kako je s postopkom za Magdaleno Gornik. Februarja 2019 je ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore imenoval msgr. Francija

Petriča postulatorja za pripravo postopka za beatifikacijo. Novembra 2021 je Kongregacija za svetnike v Vatikanu izdala dovoljenje, da lahko nadškofija Ljubljana začne uradni postopek. Nato je g. Brest podrobno opisal življenje slovenske mistikinke. Rodila se je leta 1835 staršem Ani in Jožetu Gornik v Gori pri Sodražci. Leta 1847 se ji je prvič prikazala Marija. Ob drugem videnju ji je Marija naročila, naj daruje Bogu svoje trpljenje. Po hudi bolezni katere vzrok niso zdravniki nikoli dognali, je slišala glas, ki ji je kazal pot trpljenja, ki jo bo vodila v nebesa. Magdalena se je odločila, da bo hodila po tej poti. Od takrat je imela videnja, zamaknjenosti, je tudi dobila stigme, ki so se ji pojavljale vsako leto v postnem času in je 47 let živila brez zemeljske hrane. Župnik iz Sodražice in kasneje ljubljanski škof, sta opazovala Magdalenino vedenje. Oba sta zaključila, da je vse kar je doživljala pristno, da ni prevara.

Č. g. Mauko je nato spregovoril o vplivu likov svetnikov in slovenskih svetniških kandidatov. Delegat slovenskega dušnega pastirstva v Argentini, č. g. Franci Cukjati je pripomnil, da ravno v tem zgodovinskem času je v družbi potreben lik Magdalene Gornik. Ona nas opominja, da je trpljenje lahko pot v nebesa če ga sprejememo in darujemo Bogu. Po molitvi in priprošnji Magdaleni Gornik je č.g. Cukjati podelil blagoslov.

Sledil je družabni del večera s pogostitvijo prisotnih.

VKR

ODTISI 6 - 2025

TRNOVSKI TENORIST LIPUŠČEK

Na Miklavžev večer je pred šestdesetimi leti umrl zgodnje, nam nerazumljive smrti Janez Lipušček

(1914-1965). Tiste, ki so vam lasje že osiveli ali izpadli, bo priimek spomnil na Silva, urarja in pevca Vasovalcev in Gallusa.

Silvo je imel brata Janeza, ki je bil tudi tenorist in je odplul v globoke vode profesionalnega petja. Še zelo mlad je vzljubil petje in se šolal do take mere, da je postal hitro pevec-solist ljubljanske Opere. Poznavalci se spominjajo oz. so zapisali, da je bil zelo priljubljen med publiko. Sicer ni dosegel svetovnih uspehov kot npr. Anton Dermota, vendar se je znal v nastopih uveljaviti tako v lirčnih kot v dramskih ali komedijskih vlogah.

Ljubljanski Trnovčani pa so vedeli povedati, da je tam vodil fantovski zbor ali kak manjši ansambel, ki so pretežno peli slovenske narodne zborovske komade. Zato je jasno, da s(m)o še posebej čislali njegovo petje v prvem Slovenskem oktetu od leta 1951 do njegove smrti. Ko je prva plošča okteta prišla do nas, smo jo navdušeno poslušali do take mere, da je vsa razorana. Njegov žametni glas nas je takoj osvojil.

Ne vem ob kateri priliki in zakaj sem brskal po spletu in odkril, da je pokopan na viškem pokopališču. Ko sem nekoč imel nekaj časa, sam ga šel obiskat, pomolil za njegov večni pokoj, potem pa poslikal grob, ki spremlja te vrstice. Naj ne bo pozabljeno njegovo petje!

GB

OkrOgle OBLETNICE | Angelca Klanšek (1923 - 2015)

Pred desetimi leti, 17. oktobra 2015, je v Buenos Airesu umrla Angelca Klanšek, ustanoviteljica in več kot petdeset let voditeljica ter učiteljica Balantičeve šole v San Justu. Sodi med pionirje slovenskega prostovoljnega šolskega pouka med rojaki v Argentini.

Angelca se je rodila 30. maja 1923 v Simrtu pri Boštanju v Zasavju v številni družini. Bilo jih je deset otrok, starša pa sta bila kmeta. V ljudsko šolo je hodila v Boštanj ob Savi, uro in pol peš hoda. Po osnovni šoli je odšla v Ljubljano na Poljansko gimnazijo, ki jo je končala leta 1944. Zaradi odličnih ocen je bila oproščena tako male kot velike mature. Odlikovala se je predvsem v slovenščini. Ker tedaj vpis na univerzo ni bil mogoč, se je vpisala na bolniški tečaj pod vodstvom dr. Meršola.

V najlepših mladostnih letih pa se je za Angelco začela trnjeva pot. Družina je ob začetku druge svetovne vojne morala bežati pred nemškim okupatorjem, ki jim je grozil z izselitvijo v Nemčijo. Po večkratni selitvi se je družina končno ustalila na Kočevskem. Tam so jih pa že leta 1942 začeli preganjati partizani. Angelca, ki je med šolanjem večkrat prihajala domov v Kočevje, je dobro poznala, kaj se tam zaradi partizanov dogaja. Zato je v šoli jasno prikazovala svoje protikomunistično stališče. Zato je tudi ob koncu vojne meseca maja 1945 skupaj s štirimi brati odšla na Koroško. Starši in sestre

so ostali doma. Angelca ni slutila, da staršev ne bo nikoli več videla.

Junija 1945 so vse štiri brate vrnili v Jugoslavijo. Ko so odhajali na tovarnjake, je Angelca hotela z njimi, vendar ji eden od bratov ni dovolil: “Z vojaki ne boš nič hodila. Saj se bomo dobili v Italiji, pa bomo šli skupaj naprej študirati” so bile bratove zadnje besede. Vsi štirje so bili umorjeni. V taborišču je ostala sama. Iz Vetrinja je odšla v taborišče Peggez, kjer je svojo osamljenost, žalost in bolečino spremenila v delo za druge. Štiri leta je v taborišču delala v otroškem vrtcu, najprej kot vzgojiteljica, nato pa tudi kot voditeljica.

Begunstvo je preživljala s svojo dobro prijateljico Zdenko. “Bili sva več kot prijateljici - bili sva sestrí” je izjavila Angelca. Obe sta imeli že vse urejeno, da bi se izselili v ZDA, č.g. Kalan pa ju je pregovoril za Argentino: “Pojdita kamor gremo vsi”.

Leta 1949 je z veliko skupino rojakov zapustila taborišče in se vkrcala na ladjo. V Argentini je najprej dobila zaposlitev v tovarni Moron, nato v tekstilni tovarni. Prostovoljno je pomagala pri delu v Dušnopastirski pisarni v Slovenski hiši (kjer je bila uradnica njena prijateljica Zdenka), končno pa je prevzela istotam vodstvo kuhinje - msgr. Orehar ji je rekel: “Saj ste največ v Slovenski hiši, pa pridite še za kuharico”.

S šolskim delom je začela takoj, ko si je uredila stanovanje in službo. Leta 1951 je skupaj z Mijo Markež prevzela delo v San Justu. “Mija me je vprašala, če sem pripravljena, da se vrstiva - en ponedeljek jaz, drugi ona. To je trajalo, dokler se ni začela šola v Castelarju”. Tedaj je Angelca prevzela celotno poučevanje v San Justu.

Prve prostore šole Franceta Balantiča so dobili v argentinskem župnišču. Ker pa tam včasih ni bilo prostora, so iskali zatočišče pri slovenskih družinah - pri Gregčevih ali Tomažinovih. Otroci so bili razdeljeni v dve skupini.

Leta 1956 je šola dobila stalne prostore v Na-

šem domu v San Justu. 5. novembra 1956 je bilo otvoritveno slavlje. Leta 1966 so bili dograjeni štirje šolski prostori. Denar za zidavo je v največji meri zbral odbor staršev šolskih otrok. Tudi razrede so starši opremili Za vsakega otroka so starši prispevali za stol in za polovico šolske mize.

V zborniku, ki ga je izdal Naš dom San Justo ob 50-letnici delovanja, je Angelca napisala: “Šolo sem poimenovala po Francetu Balantiču. Ime sem izbrala sama. Kdo bi mi mogel nadomestiti štiri mrtve brate - vsaj kot mučenec - idealni, tako ustvarjalni poet - kot je bil France Balantič. To je bilo moje osebno občutje in mi ni žal, saj je šola tega mladega fanta lahko vedno prikazovala mladini kot vzor žrtvovanja za domovino in Boga.”

Angelca je šolo Franceta Balantiča vodila polnih 53 let, v njej pa je učila vse do svoje smrti. V teh letih je učila nad 700 otrok. Bila je tudi dve leti šolska referentka pri Zedinjeni Sloveniji.

V Slovenijo se je Angelca vrnila prvič leta 1992 - kot darilo sanjuške šolske družine -, drugič pa z učiteljicami leta 1994.

Za svoje delo je Angelca Klanšek leta 2013 v Trstu prejela Nagrado Nadja Maganja. Nagrado so ustanovili Skupnost sv. Egidija za Furlanijo Julijsko krajino, Društvo slovenskih izobražencev, Slovenska zamejska skavtska organizacija in Nadjina družina, v spomin na šolnico in javno delavko Nadjo Maganjo Jevnikar. Angelci je

za svoje delo podelilo priznanje tudi Društvo Zedinjena Slovenija, Naš dom San Justo pa jo je imenoval za častnega člana.

Angelca je umrla 17. oktobra 2015. Ker si je v življenju vedno želela, da bi njeni posmrtni ostanki počivali v slovenski zemlji in bi rada bila pri oltarju v cerkvi Marije Pomagaj Slovenske hiše, je prosila naj jo upepelijo in jo položijo v pepelnico v tej cerkvi.

Smrt Angelce Klanšek je odmevala daleč po svetu. O njeni smrti - predvsem pa o njenemu življenju in nesebičnemu delu - so poročali v ljubljanskem tedniku Družina, v tržaškem tisku in na Radiu Ognjišče.

Gospodična Angelca - tako smo jo klicali vsi - je bila steber in velika zagovornica slovenskih šol. V pogovoru za že omenjeni koledar je omenila: “V največje zadoščenje mi je, da so že dolga leta skoro vse učiteljice naše nekdanje učenke. Pa še sanjuška srenja mi je zelo pri srcu. O razočaranjih pa ne govorim, če bi bilo kaj resnega, bi ne vztrajala toliko časa. V prihodnost pa gledam z velikim zaupanjem. Mlade moči so izredno sposobne, požrtvovalne in delovne. Ni mi žal truda, saj so uspehi dovolj bogato plačilo!”

Pripravil: Jože Jan

Viri: Svobodna Slovenija, 50 let Našega doma, 50 let Slovenske šole France Balantič San Justo, Rojstvo novih domovin - dr. Helena Jaklitsch

REFERENDUM V BUENOS AIRESU

V nedeljo, 23. novembra 2025, je v prostorih veleposlaništva v Buenos Airesu potekalo glasovanje za Referendum o Zakonu o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja.

V ta namen so bili v volilno komisijo imenovani:

- za predsednico:
Maja Vuksanović
- za namestnika predsednice:
Ignacio Roque Fink
- za člana:
Igor Šef
- za namestnika člana:
Sebastian Federico Žgajnar
- za članico:
Maria Micaela Figueroa
- za namestnika članice:
Damian Ahlin

Volilo je 184 ljudi, izid je bil sledeči:
 173 glasov PROTI
 10 glasov ZA
 1 neveljavna glasovnica

Moramo priznati, da je bila udeležba glede na pomembnost referendumskega vprašanja zelo nizka, vendar pa znatno višja od udeležbe na lanskih referendumi.

Referendum je bil uspešen: nad 53 % glasov volilcev -370.012 glasov- je doseglo zavrnitev predlaganega zakona.

V SVOBODNI SLOVENIJI pred 40 leti

CVETKE Z VRTOV SREDNJEŠOLSKEGA TEČAJA (ODLOMKI IZ JUBILEJNE BROŠURE)

številka 51-52 - 19.12.1985

Tele vrstice in cvetke so z vrtov srednješolskega tečaja, nabrane iz gredic, ki jih profesorji zbor tako spretno obdeluje. Naša teza je namreč tale: tudi iz najtršega brusa, pa celo oglatega in robatega, je moč izvabiti bleščečo se iskro. Samo vztrajati je treba. In mi vztrajamo in nas ni strah ... tudi takrat ne, kadar nabiramo cvetke z vrtov srednješolskega tečaja ...

So novice, ki človeka potarejo. V preteklem času se glasi: novica je novica je potrla. Morajo biti pa še hujše novice, saj mi je nek študent pismeno v šolski nalogi sporočil, da ga je „novica podrla“.

Tako smo včasih ustreljene zajce odirali ali pa dajali iz kože. V Argentini smo vso stvar zdaj nekoliko poplemenitili. Ulovljenega zajca je treba zdaj takoj „umreti“ (kakšna razlika s časi, ko so poginjali) in takoj nato mu je treba vzeti „telo iz kože“.

Pri popravljanju domačih nalog, ki so izšle izpod peres naših študentov in njih ožjega sorodstva, sem se še šele zavedel, kako potuhnjeno vlogo igra predlog v slovenskem jeziku. Čudim se, da slovenskim slovničarjem še ni prišel zadosti v roke, da bi odkrili njegove skrite mahinacije, s katerimi danes tako po-

gosto zavaja zdomsko mladež. Zaradi tega, prav zaradi tega, se je zgodilo, da je Sveti Oče ob zadnjem atentatu „kar naenkrat razpadel na roke duhovnika Stanislava“, ali pa, da so spet drugod, „razpustili kanarčka“, kar pa ni bil edinstven primer. Kajti spet drugi je tožil rekoč „razpustiti sem moral mojega tiča“, tretji je pisal, kako se je en mož „razpustil od šestega nadstropja“, četrti pa je videl kmeta, ki je „razpustil seme na njivi“.

Na rovašč predloga gre tudi žalostna Stritarjeva usoda, ki mu jo je namenil (ali nalašč ali nehoté) študent, ko je njegovo pesem „Na Jenkovem grobu“ (najboljši „test“ za izpite iz slovenskega branja !) preimenoval v „V Jenkovem grobu“.

Najprej opozorilo za profesorje zemljepisa in zgodovine: naši študentje so se odločili, da bodo spremenili nekatera zgodovinska dejstva (po pravilih svobodnega ustvarjanja) in prenovili lice nekaterim zemljepisnim ... (tu naj Andrej vpiše slovensko besedo za „accidentes geográficos“). Iz tega sklepa sledi, da imamo zdaj „v tem mestu (Ljubljani) Postonjsko jamo. Druge hiše (prav tamkaj) pa so tako visoke, da ko doli sonce gre, ga zakrijejo.“ Naj si Tomaž izpiše tudi tale

najnovejši izsledek, po katerem so v „starih časih Slovenijo imenovali Emono.“

„Me comprometo el sábado“ se zdaj pravilno prevaja: V soboto se ublublím. „Mis compañeros se devanaban los sesos“ bomo v moderni verziji rekali: “Moji tovariši so si razbijali glavo”.

Iz poročila o mladinskem dnevu, ki daje bistremu bralcu vednost o tem, kako „anoni-mni alkoholiki“ vdirajo že tudi v naše vrste: „Nato so se razdelile nagrade. Zmagovalci so ponosno prihiteli iskat zaslužene bokale.“ „Potem pa so prišla dekleta in zaplesala “dežne kaplje mi padajo v glavo”.

Še en humorističen prikaz perversnosti današnje družbe izpod peresa študenta, ki ni bil kaznovan po nedolžnem, ampak „fue castigado por inocente!“

Za konec še dober nasvet učiteljem slovenščine: ne gnjavite svojih učencev s slovnico! Meni se je zgodilo, da sem povprašal po šestem sklonu samostalnika „tele“. Ni šlo kar tako, pa sem rekel, naj si pomaga s celim stavkom: Krava se pase s ... ? (Profesor čaka-joč čudežnega odkritja)... Dijaku se posveti in plane: ... s telesom! Pa je povedal z dušo in telesom!

KOLEDAR

29. novembra

XV. Evropski večer v Carapachayu

30. novembra

Koncert moškega zbora na Pristavi

8. decembra

Prvo sveto obhajilo v cerkvi Marije Pomagaj

Muzejsko društvo Škofja Loka vabi na kulturni večer:
POLETEL JE DEBELJAKOV TURJAŠKI LABOD

Predstavitve pesniške zbirke
dr. Tineta Debeljaka
TURJAŠKI LABOD
Naše balade, romance in legende
.....
3. decembra 2025, ob 17. uri v Galeriji
Družina v Ljubljani

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

PRESENEČENJE

Čeprav znan španski pregovor pravi “la esperanza es lo último que se pierde” (upanje umre zadnje), moram priznati, da sem bil v skrbeh glede izida včerajšnjega referenduma o evtanaziji.

Sicer so škofje in katoliški mediji jasno in temeljito razložili razloge, zaradi katerih je ta zakon nesprejemljiv. S strani vlade in levih strank so se pa po eni strani izogibali resnim razpravam, po drugi strani so pa v zadnjem tednu pred referendumom dobesedno “preplavili” družbena omrežja z objavami v podporo tega zakona, češ, da s tem zakonom prebivalstvu zagotovijo sočutje in svobodno izbiro. Molčali so pa o resničnih razlogih, zaradi katerih so želeli, da se zakon sprejme: s krinko sočutja doseči, da se stari in bolni počutijo nekoristne in breme družini ter izberejo smrt. Predsedniku vlade je celo ušlo in je objavil “Smolo ima tisti, katerih starš je še živ in nepokreten...”

V nedeljo zvečer si kar nisem upal preveriti izid glasovanja. Ko sem se opogumil sem pa doživel sladko presenečenje: Referendumska pobuda je uspela! Nasprotniki zakona o evtanaziji smo zbrali dovolj glasov, proti zakonu je glasovalo več kot 53,4 odstotka volivcev, za jih je bilo 46,57 odstotka. Kultura življenja je premagala kult smrti!

Pregovorov o presenečenju ni veliko, zasledil sem jih pa le nekaj:

- **Majhna presenečenja prinesejo veliko veselja.**
(slovenski pregovor)
- **Življenje je polno presenečenj.**
(francoski pregovor)
- **Najboljše stvari pridejo kot presenečenje.**
(španski pregovor)
- **Presenečenja hodijo v paru.**
(poljski pregovor)

- **Včasih najboljše pride iz nič.**
(madžarski pregovor)
- **Prihodnost je zabojo presenečenj.**
(portugalski pregovor)
- **Presenečenja so začimba življenja.**
(slovenski pregovor)
- **Nikoli ne veš, kaj te čaka za vogalom.**
(švedski pregovor)
- **Usoda se vedno nepričakovano obrne.**
(argentinski pregovor)
- **Usoda se rada igra.**
(srbski pregovor)
- **Presenečenja življenja so skrivnosti Boga.**
(perujski pregovor)

Zbral: Jože Jan

EX CORDE

PEVSKI ZBOR SLOMŠKOVEGA DOMA

vas vabi na 4 pevske dogodke:

sobota, 29. novembra ob 20.45: koncert v cerkvi Virgen Inmaculada de Lourdes, Av. Rivadavia 6280 - CABA

nedelja, 30. novembra ob 19.00: koncert v cerkvi Nuestra Señora del Carmen, Justo Lino 77 - Zárate

sobota, 13. decembra ob 17.00: Cantata a Cefirino Nomenclura, Bazilisa María Auxiliadora y San Carlos, Av. Uruguayen 3999 - CABA

nedelja, 21. decembra ob 20.00: Božični koncert v cerkvi Nuestra Señora del Carmen - Ramos Mejía

VAS PRIČAKUJEMO!

S POPORO URADA RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Nedelja, 7. december

MIKLAVŽEV DAR

Nabirka med mašo in po domovih
ZA POMOČ POTREBNIM ROJAKOM

XV. Evropski Večer

Folklorna Skupina Maribor in Slovenski Dom Carapachay vabita na

Domače jedi, točeno pivo, glasba, ples in veliko zabave!

Sodelujejo Albert Dalsen in evropske folklorne skupine!

29. novembra ob 19.00 uri

Cecilia Grierson 3867, Carapachay

Prisrčljiv bo ob vsakem vremenu!

Slovenski Moški Zbor

vabi na

KONCERT SLOVENSКИH NARODNIH PESMI

Pevovodja: Matjaž Rožanec
vokalna tehnika: Leonardo Rodriguez

NEDELJA 30. NOV OB 19 URI
SLOVENSKA PRISTAVA
REP. DE ESLOVENIA 1851

Svobodno Slovenijo podpirajo

SVOBODNA SLOVENIJA | Glasilo Slovencev v Argentini

Ustanovitelj Miloš Stare

Lastnik društvo Zedinjena Slovenija

Predsednik Jure Komar

Urednika:

Mariana Poznič, Jože Jan

Oblikovanje:

Leila Erjavec, Sofia Komar

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LI BRE

Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires - Argentina

email svobodna.ba@gmail.com

www.svobodnaslovenija.com.ar